

PROSÍME, CITUJTE...

V poslední době se setkáváme s některými příspěvky "Pokusu" také v různých zahraničních časopisech. Otiskují statě, poznámky, polemiky i epigramy. Po-
chopitelně, že nás to těší, protože se i tímto způsobem dostávají naše názory z izolace a mluví k většímu počtu čtenářů. Jen jedno mrzí: mnohé z těchto časopisů zapomínají uvádět pramen, odkud články přebírají. Prosíme proto všechny, kteří z "Pokusu" přebírají, aby citovali, že jde o tento pramen.

JEDNOU PROVŽDY?

Jan Fojtík přebírající nyní po Bilakovi ideologické kormidlo své strany řekl v projevu k 118. výročí narození Lenina: "Pro socialismus se náš lid rozhodl jednou provždy. Taková byla svobodná volba před čtyřicet lety."

Má Fojtík "naš lid" skutečně za tak naivní? Jakápak "svobodná volba" v únoru roku 1948. Bylo to tehdy násilné uchopení moci maskované i za pomoci slabého politického protivníka jako "demokratická" akce. /Ostatní podobnou kamufláží se kdysi prodrál k místu kancléře Adolf Hitler/.

A "jednou provždy"? Komunisté hýří podobnými hesly. "Navěky" - "Na věčné časy". Společenský vývoj se neuskutečňuje tím, že by se zastavil jednou provždy. Naopak, cesta vpřed vede tuď, kde se odhazují omyly a přežitky brzdící další rozvoj. Co se přežilo, co se ukázalo jako neschopné, musí ustoupit. Jestliže dosavadní vliv sovětského státu na naši společnost se ukazuje jako neúčinný, ba přímo zhouvný, je třeba jej omezit a zrealističnit, dát do logických a rozumných vztahů bez emocí z jedné i druhé strany. Já pán, ty pán, jaképak bratříčkování. Vtipně to vyjadřuje židovská anekdota, jak se dělil Čech a Rus. "Rozdělíme se jako bratři," navrhuje Rus. "Ne, žádní bratři. Pál na pál," praví moudře Čech.

Čtyřicet let je dlouhá doba, aby mohla politická strany dokázat, jak dovede vládnout. Komunisté však přivedli československý stát k hospodářskému úpadku a rozvratu a připravili jej za vydatné pomoci sovětského Velkého bratra o svobodu a nezávislost. Takové jsou výsledky jejich čtyřicetiletého panování. Ne, pro takový socialismus se náš lid věru "nerozhodl". Ne pro socialismus živoření, nesvobody, nepravd, lží, vykořisťování.

Po druhé světové válce, po osvobození v roce 1945 i později chtěli všichni poctiví, čestní a nezaprodaní Češi a Slováci vybudovat společnost sociálně spravedlivou a především svobodnou. To, co se u nás za čtyřicet let vykonalo, je paskvil spravedlnosti i svobody.

A ti, kteří to zavinili, by měli odejít.

Je mezi námi dost sil, které by je nahradily. A dobře.

SEVERUS

ZNOVU ZAKAZUJÍ SEIFERTA

Nově jmenovaný národní umělec Ota Sklenčka, který recitoval i na Seifertově pohřbu v chrámu sv. Markéty, hovořil v rozhovoru po svém jmenování /Svobodné slovo, 30. dubna 1988/ o svých zkušenostech s národním podnikem Supraphon. Řekl: "Nedávno se mě ptali v Supraphonu, co bych rád natočil na desku. Samostatná deska Seifertovy poezie z neznámých důvodů nemůže vyjít, tak co prý jiného. Tak jsem vyslovil přání: Morova Jana Houslistu, anebo - další moje láska je Halas - Já se tam vrátím. Třeba o tom budou přemýšlet."

V roce 1988 se tedy znovu jako kdysi v sedmdesátých letech umlčuje jeden z našich největších básníků! Dogmatici se jen tak lehko nevzdávají. V Supraphonu je uměleckým ředitelem Karel Vacek, syn lidovkářského skladatele Karla Vacka. Jistě o tom něco ví. A je tedy přímo odpovědný za tohle ne-lásko, o kterém podal svědectví Ota Sklenčka.

IGNOTUS

"NA STŘEPECH VOLNOSTI" VYJDE KNIŽNĚ

Sborník současných českých nepublikujících básníků "Na střepích volnosti", který se objevil na sklonku minulého roku v řadě "Asyl" v České expedici má podle sdělení časopisu Obrys vyjít knižně v edici Poesie mimo domov v Mnichově. Tato záslužná knižnice připravuje i některé další tituly převzaté z České expedice - Kalistu, Lazeckého, Hořce, Buriana, Hynka, Andrejníka a snad časem i další.